

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10, — 5, — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcelangasse 56.) — Претплата и све ште се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

ЗАКОНСКИ ПРЕДЛОГ О СРЕДЊИМ ШКОЛАМА.

Тиса створи једну чашу,
Па је диже здраво живо;
А чаша је та од стакла,
А стакло је провидљиво.

У тој чаши није течност
Што опасност већу пречи;
У тој чаши није мелем,
Који опште ране лечи.

У тој чаши није нектар
Што га даје правда братска, —
У тој има само вина
Ускиснута, Маџаратска.

Вином нуди, чашом прети,
Шиљастим се брком смије,
А ко неће сам да гута,
За врат ће му да излије.

Ми нећемо својевољно
Испит' чашу што нам даје,
Јер је стакло провидљиво
И ми знамо у њој шта је.

Та већ ни он сам не таји
Шта нам пружа њег'ва рука.
— Ко би пио својевољно
Својој свести бенђелува!

Ми нећемо својевољно
Пити што нам живот крати.
За врат нам га можеш засут'
— И то ће се силом звати.

Али памти, — иде време,
А с временом свашта бива, —
Може другом у тал пасти
Твоја чаша провидљива.

Па ће други исто тако
Своје вино у њу лити,
Своје вино — много јаче —
И другом ће наздравити.

Опасна је твоја чаша,
— Патриоти срце зебе —
Опасна је сада за нас,
Сутра можда већ за тебе.

Д.

Шетња по Новом Саду.

CXLI.

Већ сам био дешперирао и од дешперата скоро већ сву косу почупао, видећи, како наши имућни људи неће да прилажу по који новчић на ову или ону добротворну цел, кад ми дође до руке последњи број

„Nagykikindai hiradó-ва“ и скиде ми махом терет са срца, и ако ми ишчупану косу није повратио.

У 11. броју тога листа наишао сам на имена ових приложника Срба: Никола Фани, Топонарски, Кенђелац, Јанковић, Јовановић, Петровић, Шевић, Јанош Богдановић, Васа Недић, Сава Звеквић, Станојевић, опет Јанковић и Владимир Петровић, дакле у-

право њих 13. Да сам каква стара баба, ја бих држао да је 13 несрећан број, а овако држим, да ће бити срећан.

Да збиља, мало не заборавих рећи, на какву су цељ они те своје прилоге дали. На Матицу, позориште, сироту српску децу, пренос Бранкових костију и т. д. да приложе, то би било штогод старо и обично, дакле морало се тражити нешто ново. И они сретно нађоше: **Они приложише свој новац на сеобу буковинских Мађара у Панчево и околину му.**

А шта ће ти Мађари тамо? На то нам одговара исти број „Nagykikindai hiradó-ва, велећи: „mert nincs a hazának egyetlen gondolkozó polgara sem aki nagyon, de nagyon nem érezné, mily kevesen v a gyunk“. А то на хрватском језику, који смо ми од њих присвојили, значи: јер нема ни једног јединог грађанина у овој земљи, који не би осећао, и то јако осећао, како нас је мало (т.ј. Мађара)“. С тога — вели исти лист — нужно је 20.000 ф., да се оним страним (буковинским) Мађарима даде, да се могу овамо у наше крајеве преселити.

Да је до сада у Банату Мађара мало било, види се и по томе, што је н. пр. у уздинском срезу до сада др. Мих. Полит — Десанчић биран за посланика на мађарски сабор, а овамо је Србин, кад се пак буду онуда населили буковински Мађари, онда ће наравно престати тај куријозум.

А да је Мађара у Угарској у опште мало, о томе нас и историја безбројним приликама уверава, јер кад су се Турци по Будиму ширили, морадоше дозвати Србе из Ст. Србије, да им помогну Турке

из Будима (и иначе из Угарске) терати уз свечано обећање, да ће они (Мађари) кад буде Будим већ чист од Турака, сазидати у Будиму временом хотел „Фортуна“, где ће Срби имати слободан стан.

С тога дакле ваља потпомагати ту идеју, да се страни Мађари у српске крајеве насељавају и кикиндски Срби започеше то добротворно и по нас пробитачно дело.

Ако би који читалац потражио тај број „Нађ кикиндаји хирадова“ са намером, да га остави ради вечите успомене, а случајно не зна да чита цифре, те неће тај број (11.) умети наћи, то љу му ја помоћи овим начном:

Нека узме прву страну тога истог броја, у ком су имена Срба приложника на сеобу Мађара у наше крајеве, па ће наћи и ове изразе у једном чланку: „svábok a rácokhoz csatlakoztak és velük együtt raboltak. . .“ („Швабе су се придружили Рацима, те су с њима заједно харали и т. д.“)

У том истом броју „Nagykikindai hiradó-ва“ који доноси имена Срба приложника на премештај Мађара у Панчево и околину, има и израз у поменутом чланку: „rác hordák“ (Рацке хорде“).

У том истом броју има и ово: „A visszavonult hadsereg nyomába gyilkolva és gyujtogatva nyomultak Knicsanin fölbomlott hordái“ („Книћанинове хорде су навалиле палећи и убијајући и т. д.“).

У том истом броју има још и лепших ствари, које су у стању, Србина побудити, да приложи свој

ПОДЛИСТАК.

За што се није оженио.

Исповест једног старог нежењеног господина:

За што се нисам оженио? Тако сте ме питали већ толико пута. И што вам до данас нисам одговорио, то је за то што и сам нисам био стим на чисто. Много пута се у животу неколико малих узрока слију у један велики и овај изазове појаву, па је тешко наћи тај прави повод. Али кад човек дође у те године, где почиње чупати седе длаке из бркова, онда има доста времена, да о таквим стварима премишља. Па тако и ја; те чини ми се као да сам нашао. За то љу вам то сад испричати, а у напред рећи љу да главну улогу у тој ствари игра један људљиви коњ. — Јест, да; бар тако се мени чини. А видићете за што.

Кад тако у мислима разгледам своју младост, морам признати да у мене никад није било ни мрвице одважности, енергије. Чини ми се да сам и сад такав. Кад сам био у основној школи, другови су ми ценили звонеће као најслађе уживање, а ја вам се никад нисам попео на звонару. Имао сам много пречи пут за школу, а њиме нисам смео ићи, јер ме је дочекивао некакав опасан гусак, ма да сам виђао моје вршњаке, како тог истог гуска терају пред собом па још заједно са гуском и гушчићима. Имао сам десет година, па ме је ипак тукла учитељева ћерчица млађа од мене, кад сам у школу улазио. Ви би то објаснили, из подсмеха, као слабост према женскоме полу, која се јавила још у младости. Али, молим, шта ћете са

гусаном, јер то је јасно, да он није женско. Дакле не покушавајте да што објасните, но просто слушајте, ако неће да прекинем. — Док су се моји другови лети брчкали као пачићи у реци, а зими се тоциљали, ја сам беглао од тих задовољстава; као мален љачић звао сам старијег брата, да ме чува, да се не удавим у легену у којем сам ноге прао. А то признаћете, значи много бојазни од ничега. Па тако и доцније. Док су други одлазили на игранке и тамо се већбали у храбрости, према женском полу у игри, а према мушкоме у пићу, ја сам седео код куће, а не могу рећи да сам што важно радио. Кад сам морао ући у друштво, као чиновник, онда сам осећао колико ми недостаје, и трудио сам се да надокнадим колико се год могло. Али као да је било доцкан, и то ме не би сувише ни пекло да се у скоро нисам био заљубио. Заљубио можда није прави израз, ал се то тако обично каже. Међу девојкама, које сам познавао, једна ме је привлачила, а не могу рећи да ми је сувише излазила на сусрет, кад сам покушавао да јој се више приближим. Али ја нисам губио наде. Неко се осећање пробудило, жеље су клицале а срце се почело кравити, јер отац јој је имао такође ону познату моћ што младожење привлачи. Одлазио сам већ редовно у њену кућу, и ко зна шта би било, да се није нешто друго догодило. А то ћете сад чути.

Једном се у повећем друштву повео разговор о коњима. Коњи су истина официрске теме, али је поодавна доказано да је и обични грађански мозгови могу да савладају. Један је господин хвалио свога коња, како је стра-

новац, на долазак миле нам браће Мађара у нашу средину.

Ево шта он приповеда за насладу својих чита-лаца и српских приложника на сеобу буковинских Мађара:

Довели пред судију роба, а он пита:

— Is er e Rácz?

— Jó (веле Швабе)

— Nur ufhängen!

А то би значило:

— Је ли Рац?

— Јесте!

— Само га вешајте!

То су наравно реминисценције из године 1848. А нема zgodнијег времена, него што је ово садашње, да се догађаји из онога крвавог доба, спомињу и приповедају, јер то је у стању нашу међусобну љубав још већма да утврди.

*

Него ја нешто рачунам, кад би случајно Срби из Старе Србије нагннули да се насељавају око Дебрецина и по околини, колико би на ту цел приложили мађарски адвокати, бележници, касири и други чиновници.?

Аб.

У Ш Т И П Ц И.

△ Г. Анђелић шапће Радићу на уво: Чини ми се да би боље било да ниси писао ону посланицу!

*

□ Дворски песници у Карловцима муче се, али

стан тркач; други себе, како је страстан јахач, а некакав трећи на један пут окрену се мени, да запита: „А ви?“

Ја нисам тражио, да ко о мени мисли, да сам ја што кажу, светски човек. Ишао сам мирно својим животом путем, али сам био готов, да се браним, ако би ме ко хтео задржати или подметнути ногу. Многи су знали како сам ја миран човек, па им се ово питање учинило иронично, за то сам мало немирније одговорио:

„Ја никад нисам био јунак на коњу. Човек на коњу то ми је тиранин који се размеће туђом четвртоножном снагом, ја се радије поуздавам у своје ноге.“

„Зар и кад би вам требало да брзо побегнете?“ рече једна оштроумна плавојка.“

„А од кога би господин, бегao? Миран човек.“

„Као бубица што никоме зла не чини.“

„Али требаће и човеку мало вештине да се на коњу одржи, па баш то је његова заслуга. Чини ми се да господин не јаси за то што се боји.“

Тако су ми се подсмевали.

„Нисам вешт признајем. Али се и не бојим много,“ бранио сам се ја.

„Бојите се, бојите,“ повикаше многи.

„Ја бих се опкладио да не смете изјашити до Т. Или ћете бар један пут пасти.“

„Али ја немам коња.“

„Зар сте заборавили јашити на трсци?“ опет ће она оштроумна плавојка.“

„Ја ћу вам дати свога коња“ рече домаћин. „Коњ

не могу да нађу „каденцију,“ на „Пестер Лојдов“ у водни чланак о синодском пројекту.

§. Мађарски закон о средњим школама^{*} учиниће, да се мађарски језик унесе у гимн-Азију. (Па и треба!)

* Београдски^{*} шаљиви лист „Телефон“^{*} диже штампарску парницу против некадањег „Змаја“, што се овај усудио пре 12—15 година да прештампава силне мање и веће хумореске из овогодишњег „Телефона“, па још и не назначивши одакле је извадио! Дакле и књижевне ливаде, имају својих — допова!

○ Мађарски^{*} „закон о средњим школама“^{*} забрањује новосадским алвацијама, перечарима и кестенцијницама, да свој еспап српски извикују, од сада то мора бити само на мађарском језику, на што ће господа инспектори морати строго пазити.

× Мађарски^{*} дуализам^{*} можда је за кога још и спасоносан, али коме ће донети добра овај мађарски дуелизам међу пештанском господом, то сам бог зна и Верховајева крава!

+ Ако се сазове расправни сабор, којег нисмо имали од г. 1879., дакле опет четири године, онда сам љубопитљив, хоће ли опет мој пријатељ Ђ. доказивати, да је два пут два — три.

Аб.

нити је бесан нити врло кракат; обично кљусе, а ви гледајте шта ћете. Ми ћемо вас чекати у Т. Баш су госпође желеле да цело друштво тамо оде.“

„А у шта опклада?“

„Ако срећно изјашите, то јест ако ни један пут не паднете добијате ово: сваки трећи дан расположете с мојим коњем а о вашој рани, а ако га од данас пре десет година продам, половину цене добијате ви.“

„Врло корисно,“ повикаше многи; госпође се смејаху.

„А ја ћу,“ рече ми госпођа Јованка, „говорити много више о вама пред извесном личношћу. И то само добро.“

„Ја предлажем и то: кад коњ црне да поклоните господину коњу.“

„Пристајем и на то,“ рече домаћин, а цело се друштво поче смејати.

„Зацело, ви много на себе примате. А ако ја изгубим шта ви добијате?“

„Ништа. Видићемо да и за то треба вештине, а ви ћете се мало напатити.“

„Ви морате изгубити, да би остали досљедни сами себи.“ То ми је казала моја госпођица.

„Како то мислите?“

„Кад вам све друге мушке забаве не иду од руке, онда је право да вас коњ збаца.“

„Милица има право,“ рећи ће домаћица „Као млад човек, ви сте и сувише миран.“

„По некад смеран као сељачка млада,“ примећује оштроумна плавојка.

П у с л и ц е.

Између патриотизма неких бечких немачких ђака и између обичнога „Hochverrath-a“ кажу да нема велике разлике, — само један различак.

„Фрушка Гора“ још је тако зелена, да не може да схвати разлику између избраног и наименованог патријара. Да смо ми Анђелића изабрали, ми би онда и стражарили, да му столица што чвршћа буде; али овако, на чији је предлог наименован, на предлог истога може комотњејше и одименован бити, — и то у толико лакше, што ово може бити без повреде наше автономije.

Познат нам је Митровачки закључак, да српски клуб само под неким уветом пристане уз владину странку. „Фрушкој Гори“ и њеним патронима није ни то право. Незадовољна је с тим уветом, хтели би да га одреже, па да српски посланици са свим без увета уђу у владину странку. Но дотле ваљда још нисмо дотерали, а најмање ће нас г. Трумић на ту операцију довести.

У Боци Которској заопуцали су пуцати громови, сада у невреме. Да шта ће бити наопако, кад им дође време?

Најбоље ће бити, поп Лазо, да поскидате сва звона са српских цркава; нека се увери, ако још гдегод кога има, који сумња да сте прави Туркосои.

„Ви не пушите, као већина мушких.“

„Ту нам забаву отимље мањина женских.“

„Чини ми се да незнате никакву игру карата.“

„О, то ћу већ лако научити — кад се оженим.“

„И нисте ни за лек музикални!“

„Ни за лек?“ То је добро казано. Као да је клопа-рање наших госпођа по клавиру некога излечило. Ја свечано изјављујем да се не бих оженио са оном девојком, која би хтела да ми уз мираз донесе још и клавир.

„Охо, то је мало необично. Ви као да по мало мрзите све женскиње, па вам мржња прелази и на ствари, које оне употребљују. Али ја мислим да то код вас није баш тако необично, већ као — како да кажем. . . .“

„Мало претварања . . . је л' те? Изволите мислити како вам је и најпријатније, а ваши прекори то су сунчани зраци што продиру у моју црну притворничку душу.“

„Ух, како говорите. Одмах слике сунце и црна душа.“

„А то је досадно,“ додаде плавојка.

„Ма како ко мисли о томе,“ умеша се газдарица, „опште је мишљење да ћете изгубити.“

„То јест, пашћете на путу или ћете доћи у Т. водећи за собом коња.“

„А то ће бити пријатан приказ и за вас и за нас.“

„Молако, господо,“ рећи ће један старији господин.

„Може бити, напротив, јер тија вода брег рони.“

„Ал' кад је обала каменита?“

„А ко се последњи смеје, смеје се најслађе.“

„То је истина, а ми ћемо се последњи смејати.“

Бринимо се ми, драги „С. Г.“ за „Modus kurtalisandi“, а за „modus vivendi“ нека се побрине он, ако му је до тога. Држимо се ми сложено на бранику својих права, и то ће бити „свршен чин,“ који ће нешто важити.

Љубичице још нисмо ни омирисали, а шпијонажа у Србији, као што чујемо, већ цвета у велико.

Анархисте и монархисте потпомажу се међу собом да сруше француску републику. Кад би им то испало за руком, онда би, наравно, морала наступити анархична монархија.

У т у к.

Једном иђаху два млада официра по Шајкашкој да инспицирају друмове, да виде да није које дрво поред друма оштећено или одсечено.

Поред друма Госпођиначког чувала је нека девојка овце. Један официр ће рећи оном другом, који је био шаљивчина: Дед' бога ти, реци што овом „чобану“.

Кад дођоше близу, рећи ће шаљиви официр: Је л', чобане, били ти требао један бојтар? Ако ти треба, ево бирај једног од нас двојице,“ рећи ће несташни официр.

— Не треба ми бојтар, господине лаћмане, него као што видите немам магарца, што је сваком чобану најнужније — одговори девојка.

Лаћман се угризе за усну и оде даље постиђен.

Намзук.

Ту ми приђе домаћица са мојом госпођицом.

„Ја вам саветујем да не идете,“ рече прва.

„Јер ако нисте никад били на коњу несмете пасти: а то би нас све ожалостило“ додаде друга.

„Је ли то иронија, госпођице?“

„Никако! И шала се може зло да сврши. За то гледајте да се опклада прекине, кажите на пример да вам је зло.“

„Зар ја? Да повучем назад? Не, јашићу, макар врат скр'ао ради.“ —

„Знам, знам,“ прекиде ме она. „Чувајте се само да не будете смешни.“

Морао сам да богме одржати што сам обрекао, а онда се још нисам много ни бојао. Опклада се дакле свечано утврди. Кад се друштво почело растајати, рече ми домаћица.

„Дођите гладни у Т; тамо ће се јести.“

„А мање ће вам и шкодити ако гладни паднете“ тако ће додати она оптроумна плавојка.

Збиља сам мислио, да то није бог зна како тешко појашити мало на коњу. Они, што су ме плашили, изгледали су ми као историски познати мрнари, који су о своме путу причали страхота, да други не пођу њиховим трагом да се и не користе. А после оне критике у друштву на моје уздржљиво животарење, годило је мојој сујети да покажем, могу учинити и ја нешто и то баш оно што ми није било обично. А већ видите да је и опклада била корисна. Коња нећу употребити о мојој рани, јер би ме то коштало, али кад цркне, мислио сам, прострећу његову

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Ђира. Даклем сад се види да посета и бављење кн. Петра Карађорђевића у Црној Гори није била ни за кога опасна.

Спира. Ал је ипак зазорна.

Ђира. Ето ти га на. А зашто да је зазорна?

Спира. Јер се његова светла заручница зове Зора; и њега је у Црну Гору довела наклоност и

тежња за Зором; И по томе ако ико други, али кадамбуристе имају права рећи, да ту има нешто зазорно.

Ђира. Кажу ти мени: шта ће Коста Магазиновић у друштву Павла Амиљо-а, Густава Фине-а, О. Фраде-а, гр. Жана Замојског, гр. од Бургојена, Алберта од Бидермана и Гаврила Хелера?

Спира. Хо, за бога човече, та ваљда тек нећеш искати, да управа Српске кредитне банке буде без и једног Србина!

Ђира. Имаш ли још што тако лепо ново из Србије?

Спира. Имам.

Ђира. А ти ћути, тако ти бога. Доста ми је, ако сваких десет дана чујем само једну таку новост.

Намастирска новост.

Има ли што ново?

Питали су кала. —

„Данаске смо купили
Два нова бокала.“

кожу у једној соби као знак тријумфа, јер и ако коњ није лав он је сисар и у томе је лаву сасвим равноправан.

Кад ми је г. Ц. дао свога коња, онда ће зацело ићи и сва опрема уз њега. Ваљало је дакле да себе спремим. Чизме су биле неопходне, јер јахачи којима спадну при јахању чарапе изгледају врло трагично. Пошљем дакле једноме пријатељу момка по чизме, и овај их донесе очишћене. Видите, тога пријатеља, он шаље на зајам ствар у добром стању, а већина пријатеља враћа нам позајмљене ствари врло жалосног изгледа, на пример књиге подеране а новац никако, ваљда за то што се и он сасвим подере и истроши па не остане ништа за враћање. Пошто се обучем тако како се облачи јахач, одем кући г. Ц. Он је већ био отишао са укућанима у Т. Момак ми рече да одем Едмонду, који је спремио коња. Едмонд, то је био кочијаш, — а ја сам одмах помислио на Мерцеду, — тај Едмонд, мали човечуљак, изведе коња. Коњ је учинио на ме такав утисак да сам проклињао ону грешну мисао о његовој кожи. Не, ово лепо створење, заслужило је бољу судбину! Био је мрке длаке, веома витких ногу, а око му светлило као црно сунце из Хајнеове песме. Немирно је копао ногом очекујући да се пође. Па ја да се бацам на леђа овоме коњу. Како ли је тек то осећање јурити на њему преко поља! Лет, прави лет — по земљи! Едмнд — проклет био и његов кум, који га је крстио јер чим сам га погледао морао сам помислити на Мерцеду, на А. Дима и М. Д. Рашића, и то ме је збуњивало — Едмонд ми може да се поцлем. Да се опише како је човеку први пут

Ђука. Јеси ли читао, да Радић не зна ни јектенија?

Шука. Ал кажу да је он писао оно „синодско пројентеније.“

Ђука. Шта је то мађистор?

Шука. Па ваљда онај, што прави

свакојаке мађисторе.

Ђука. Кажу за г. Радића да је он неки мађистор из Кијева.

Ђука. А шта је то угар?

Шука. То је земља, која се остави необделана, те не вуче од ње нико никакве хасне, само њен газда вуче аренду.

Ђука. Па шта значи онда угарска земља?

Шука. Е па и то је ваљда земља, на коју се плаћа аренда, а не вуче се никаква хасна.

Из дућана.

Трговац. Де, бога ти Стефко, узми овај метар, па измери то платно.

Шегрт Стефко. Оћу, оћу!

Господар. (После неког времена.) Но јеси ли га измерио?

Шегрт Стефко. Јесам.

Господар. Па колико има метара?

Шегрт Стефко. Ја нисам бројио — само сам измерио.

на коњу, требала би да помогне муза, али за мене су то препотопске животиње. Са оне висине нешто су ми ствари чудно изгледале. Лакше сам дисао, али се нисам пријатније осећао, а оно колебање, при ходу није било најслађе; паде ми тад на памет да је истинита она пословица. у се и у своје клусе — али да су ноге то своје клусе. Али се није имало куд, морало се ићи. Едмонд, проклет му је био кум, препоручи ми на растанку коња. Лудае би боље учинио да је мене препоручио коњу, јер ја сам одмах осетио да коњ има мене у власти а не ја њега. Али се морало ићи и ја дочепам узде на појем.

Осећао сам се тако добро као дете кад га проода па га пусте да само иде. Коњ је мирно дошао до неке њему нарочито омиљене зграде, па се онда вратио идући за неким колима. Кад се већ упутио кући, ја сам држећи се једном руком за седло, једва успео да га окренем. Он је опет драговољно дошао до куће и, мислећи да је своју омиљену шетњу свршио, опет се вратио. Док се он враћао кући, а ја на њему охрабрим се толико да га опет вратим на прави пут. Тако смо се том дужином прошетали два три и четир пута, и ја се већ забринух. На срећу кад још једном дођосмо до оне куће, он се не хте вратити, но се упути мало брже за једним колима, ваљда за то што је осећао неку симпатију према коњима из тих кола. Ја сам се при томе навикавао на брже јахање а за већу сигурност држао се кадшто једном а кадшто обема рукама за седло, као што раде и други јахачи.

(Свршиће се)

Ти и ја.

Ја сам висок, ти си мала, —
Љубнут' нам се није лако;
Али ја ћу сагнути се,
Ти на прсте дигнут' малко.

Ти богата, ја сиромаша, —
Разлика је и то главна;
Ал екстремни кад се сложе
Све ће лепо да с' изравна.

Ја сам плав, а ти си црна, —
Ко ће на то још да гледи!
Коса моја, ка и твоја
Временом ће да оседи.

Ја сам жустар, а ти блага, —
Није л' ово миг са неба:
Да се споји ово двоје,
Пак ће бити како треба!

Ја сам момак, ти девојка, —
То је разлик понајјачи;
Ал баш то је, — то је оно
Што нас слаже и привлачи.

Станко.

Сарањен.

У Бечу се приповеда овај догађај: Син некога банкера, по имену С., задужи се јако и остави очину кућу. После неколико дана добије отац из неке варошице телеграм, у коме му се јавља, да му се син убио и пита се шта да се ради с његовим телом. Отац пошље 150 фор. са телеграмом: „Нека се сарани.“ Син пак банкером није се убио, него је он сам и телеграфисао оно, те сад примивши новац сретно га и потроши, па онда оцу телеграфише: „Баш сада дозволах, да те неки швиндлер преварио да сам се ја убио и измамио ти 150 ф. Исти је и од мене искалцио 80 ф. па побегао. Ја бих да се вратим кући, али ми треба због оне преваре 200 фор., па те молим да ми их одмах пошаљеш.“ — На то стиже од оца одмах овај телеграм: „Драги сине! Ја сам те већ саранио, а са мртвим телом нећу да имам посла, Твој отац.“

Ко се у кога заљубио.

Герман се заљубио у Радића; Тиса се заљубио у Германа; мивистар Новаковић се заљубио у Бонтува; Алекса Протов се заљубио у фалишне квите; „Пешти напло“ се заљубио у наше калуђере; неки кикиндски Срби се заљубили у буковинске Чанго-Мађаре; „Сремски Хрват“ се заљубио у поп Куку; Аца Зуб се заљубио у своје стихове; Тителски Стрељач се заљубио у рацког бога; Абердар се заљубио — у самог себе.

Шта ће се из те силне и презјелне љубави изродити — то бог свети зна.

Деда Ивино мњење о женскиња.

Многи млади песник рече:
Женскиње су право цвеће;
А мој стари деда Ива
Вели да су као коприва.

Мени ј' мало чудна била
И увредна ова фраза;
Ја га питах: зашт' то вели?
Ја га питах, — он ми каза:

„Женскиње су као коприва,
Из искуства знадем дуга, —
Ко бојазно к њима ступа,
На тог с' љуте, ожегу га.

Ал ко смело к њима скочи,
Смело руке к њима пружа, —
Тај их нађе без ожега,
Према том су без оружа.“

Пагат.

И з ј а в а.

Читали смо ових дана у „Сарајевском Листу“, да је бечки лечник г. Карло Смихов походио у тавници атенткињу Илку Марковићку (по жељи предстојника београдске полиције), те је констатирао, да она болује од фелера у срцу.

Ми сви знамо, да је то опасна бољетица, знамо шта може да буде кад је гдегод фелер у срцу за то у напред изјављујемо, да се нећемо ни најмање чудити, ако би већ сутра читали, да је Марковићка напрасно умрла, нећемо никога сумњичити и вероваћемо, да се то догодило просто и цигло због фелера у срцу*).

Благообразно јавно мњење
(које се не да ни од чега иберашовати).

*) Што се тиче лечника г. Карла Смихова, ту морамо и ми нешто рећи. Тај лечник мора да је инкогнито или под туђим именом био у Београду. Јер у Бечу ма да не има више од 1095 лечника, ипак су сви пописани у Wittelshöfer-овом Taschenbuch-у. Ми омо тај списак у овогодишњем том Taschenbuch-у тринут прочитали, али име доктора Карла Смихова ни од лека не нађосмо. Даклем мора бити, или да нас „Сарајевски лист“ вара, или да је њега ко преварио; а то је у толико вероватније, што се Смихов заиста налази, и то прилежен у географији, — али не као лечник, већ као варош.

Уредн.

Одговори нашег домишљана

Добили смо потешко питање: које је српско село најстарије?

На то нам Домишљан одговара:

Најстарије српско село је Босут, јер се већ у св. Писмо помиње (Мнози бо сун звани и т д.)

XV.

Добили смо из Панчева питање: За што бар

„Стармали“ не износи поименце оних о-сам Новосадских представника, који су одсуством својим спурдисали једно важно српско месту при Новосадском магистрату?

На то ми и без Домишљана одговарамо:

За то, јер су се ти људи искрено показали и обећали су тврдо, да ће од сада бити бољи устаоци, ако опет зец протрчи.

XVI.

Добили смо питање са више потписа, које гласи овако: „Кад би нешто Маџари помаџарили цео свет, шта би онда радили?“

На то наш Домишљан одговара:

Онда би се разболели од јада, што немају више никога да помаџаре.

XVII.

На послато питање: „Били Њ. Наименованост могла постати практичним бискупом римокатоличким?“

На то нам Домишљан (да опрости „Српско Коло“) овако одговара:

Би. — Бар што се тиче кризмана, у томе послу морао би му се сваки други бискуп поклонити.

Натписи.

Једном песнику.

Песме су ти као роса
Што с небеског пада свода;
Ако нису баш ко роса,
То су као друга вода.

Господин Тома.

Поштован је свуда јако
Наш господин Тома;
Чим у друштво које дође,
Сви на ноге скоче —
Па отиду дома.

П. С. Н.

Мустра дипломатска.

Барон Хепкен, негдашњи председник камере у Шток-холму, стари, препредени лисац — хоћу рећи дипломата, имао је да одговори једном страном министру у некој тугаљивој ствари на меморандум његов. Ма да је тај страни министар био у Штокхолму, Хепкен му је ипак зато писмено одговорио. Страни министар читао је пажљиво тај одговор, и кад су се опет састали тужио се, да тај одговор не може да разуме, ма да га је три дана студирао. „Немојте се чудити ни најмање“ одговори му Хепкен лукаво сме-

шећи се „јер ја сам пуних осам дана студирао и лупао главу, како ћу да вам тако одговорим, да ме не можете разумети.“

Расејаност.

После вечере отац оде у своју собу, где је писао. Мало час, кад се најбоље закукао, уђе у собу његов мали синчић.

— Шта ћеш? Што ме узнемирујеш? повиче отац на њега.

— Дошао сам само да ти кажем: лаку ноћ.

— Сад немам каде, — дођи ујутру рано!

Цитат из св. писма.

Баш у очи једне велике битке дође један млад официр своје генералу и замоли га да га пусти кући, јер је добио писмо да му је отац јако болестан.

„Хоћу, хоћу, како не би!“ одговори генерал, па онда дода још ове речи из св. писма: „Поштуј оца свога и матер своју, — ако хоћеш да дуго поживиш на земљи.“

Из француске револуције.

Године 1793. дође један лепо обучен странац у Париску полицију и замоли да му даду пасош, и ту се између њега и једног дрвепокапца заподену овај разговор:

— Qui est tu? запита га полицај.

— On m'appelle Monsieur de St. Janvier.

— Comment? „Monsieur“? — Il n'y a plus de Monsieur en France.

— Pardon! Je m'appelle de Saint-Janvier.

— Il n'y a plus de „de“.

— Je me nommerai donc Saint-Janvier.

— Il n'y a plus de »Saint«.

— Eh bien, en ce cas, Janvier tout court.

— Il n'y a plus de »Janvier«.

— Ma foi! Citoyen. Appelez moi maintenant, comme Vous voudrez!

Новије књиге и листови.

које уредништво добива у замену.

Пчела. илустр. орган за српске пчеларе. Излази у Београду I.-ред месечно. Уредник Др. Посниковић. Цена на год. 2. фр.

Дела Ђуре Јакшића. Књига V. (Приповетке) у Београду у кр. срп. држ. штампарији 1883. цена динар и по.

Базар. Новине за Моду и Забаву. Излази у Београду 4 пута месечно, са много слика. Уредник Јов. М. Боговић. Цена на год. 10 фр.

Срби у Угарској, њихова повесница повластице, црква, полит. и друштвено стање. С Францускога превео и поправама допунио Др. Ст. Павловић. Први део. У Н. Саду издање књижаре Луке Јоцића и др. 1883. Цена 2 фр.

Szerb és román vigjátékok. Kiadja Löwy Miklós Temesvár magyar Testvérek könyvnyomdája 1883. (У овој књизи преведена су четири српска позор. комада: „Честитам“, „Шаран“, „Пола вина пола воде“, „Фарбл“ и један романски позор. комад). Цена 50.п.

I-во ц. к. овер. дунавско — паробродно — друштво.

РИД ШЛОВИДБЕ.пошт. лађа
од 3. (15.)
до даљепочињући
Марта
наредбе.У ЗЕМУН: уторником, средом, петком, суботом и недељом после $\frac{1}{2}$ 5 сати п. п.У ТИТЕЛ: средом и недељом после $\frac{1}{2}$ 5 сати п. п.У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: средом, петком и недељом после $\frac{1}{2}$ 5 сати п. п.У БУДИМШЕШТУ: понедељником, средом, четвртком, суботом и недељом у $\frac{1}{2}$ 11 сати пр. п.

ОТПРАВНИШТВО.

ТРАЖИ СЕ

1. Воеванъ србско подъ Караѳорѳемъ. Издава књиѳара Драг. Хинца, Нови Сад 1862 год.
2. Екцеси Турака у Србији од 1839—1863. Н. Сад 1863. Епископ. штамп.
3. Караѳорѳије избавитељ Србије од Јокс. Новића Оточ. У Н. Саду 1865. у еписк. штамп.
4. Огледало Србско. Издавателъ и уредителъ Ј. Хаѳић-Светић Н. Сад 1864.
5. Словенка издаје и уређује Емил Чакра у Н. Саду 1860.
6. Хајдук Вељко, Васа Чарапић, Јанко Катић и Ставоје Главаш од Ј. Новића-Оточанина Н. Сад 1860.

Ко би имао за продају горе наведане књиѳе све или поједину, нека се обрати на карти са ознаком цене Администраѳији овога листа.

Леп дарак за одраслу женску децу!

СВЕСКА ДРУГА

ПРИПОВЕТКЕ МОЈОЈ КЪЕРИ

од Ј. Н. Буља

ПРЕВОД С ФРАНЦУСКОГА.

на 8-ини 204 стране, цена само 60 нов.

У тој су књиѳи лепша од лепше ове приповетке:

1. Лажни дијаманат.
2. Златан новац.
3. Чешаљ што говори.
4. Соната.
5. Мала жива библиотека.
6. Винсенски катана.
7. Селско гробље.
8. Сестре судојенице.
9. Журнал, мода.
10. Мала газдарица.
11. Завршетак.

Ко жели за поклоне или за распродају да поручи више ових књиѳа, нека се обрати подписатој накладној штампарији, која ће према већој наруѳбини и рабате веће давати.

Такођер се још може добити и I. свеска ових поучних приповедана, по истој цени.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду

ИЗШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

ЧИТАНКА

ЗА

ТРЕЋИ РАЗРЕД СРПСКЕ НАРОДНЕ ШКОЛЕ

ОДОБРЕНА

ОД СРПСКО-НАРОДНОГ ЦРКВЕНО ШКОЛСКОГ САВЕТА

Цена 28 новч.

Обрађајући пажњу г. г. школских старатеља и учитеља на ову нову књиѳу, препоручујемо уједно и остале школске књиѳе нашега ранијега издања, као:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 "
Црквено-слов. буквар са читанком ново издање	16 "
Читанка за други разред српске осн. школе	24 "
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 "

"	"	"	4.-ог	"	"	"	8 "
"	"	"	5.-ог	"	"	"	10 "
"	"	"	6.-ог	"	"	"	8 "

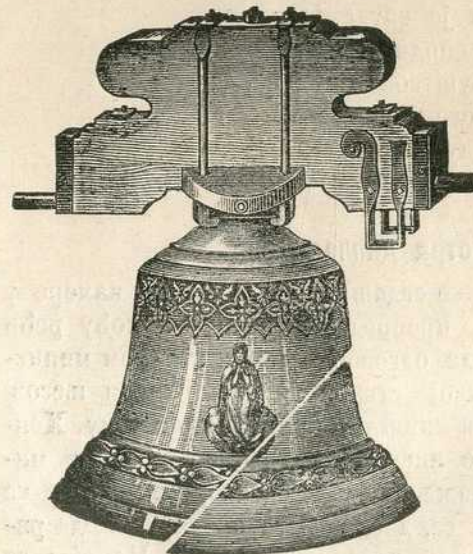
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 "
Велика катавасија	1.— "
Мала катавасија	20 "
Ѓимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— "
Одабране народне песме за учење на изуѳт у срп. основним школама, друго издање	10 "
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 "
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 "
Нове метарске мере	10 "

Ко дакле жели да горње књиѳе из прве руке добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књиѳарски рабат. Иначе могу се ове књиѳе добити и у свима српским књиѳарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ОГЛАСИ.

З В О Н А.

по најновијој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама хармонијски удешена а од најфинијег метала са најчистијом из-

радом.

6—6

Звоноливница ЂОРЂА БОТЕ СИНОВА у Вршцу.